

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΥΠΟΣ ΛΥΚΕΙΟΥ: ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

ΤΑΞΗ: Α΄

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΠΟΙΗΣΗ

Κείμενο

Κωστής Παλαμάς (1859-1943)

[Των είκοσί μου χρονώ θύμηση μ' ευφραίνεις]

Στο ποίημα ο εξηνταεπτάχρονος Παλαμάς ξαναθυμάται τα είκοσί του χρόνια και απευθύνεται στον εαυτό του.

Των είκοσί μου χρονώ θύμηση μ' ευφραίνεις¹.

Κοιμάται η χώρα, κ' η εξοχή, γιορτή. Και να πηγαίνης,

πρωϊνός περπατητής με την καρδιά στα χείλη.

Γλύκα. Το αμπέλι θησαυρός με το χρυσό σταφύλι.

Χορός το βήμα σου, ανασταίνει κ' η αύρα που ανασαίνεις,

νεράκι πίνεις, και είν' αρχή ζωής μακαρισμένης².

Αναγαλλιάζει ο Αύγουστος μέσ' στις δροσιές του Απρίλη,

Όλα είν' ωραία, για το τραγούδι και για το κοντύλι³.

Και από το σπίτι να περνάς της πολυαγαπημένης

---

¹ ευφραίνω = προξενώ σε κάποιον πολλή ευχαρίστηση ή χαρά

² μακαρισμένης = ευτυχισμένης, ευλογημένης

³ κοντύλι (το) = είδος γραφίδας που χρησιμοποιούσαν παλαιότερα

με τα κλειστά παράθυρα, κ' εσύ να περιμένης,
τον ήλιο σα να ξύπνησες να ιδής που θ' ανατείλη,
ν' ανοίξη ένα παράθυρο, των ουρανών η πύλη.

27.1.1926

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1.

ΘΕΜΑ 1α

Να διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε με Σ (Σωστή) ή Λ (Λάθος), σύμφωνα με το νόημα του κειμένου:

- α) Ο ποιητικός χρόνος είναι το καλοκαίρι των είκοσι ετών του ποιητικού υποκειμένου.
- β) Στη ζωή του εικοσάχρονου ποιητικού υποκειμένου ο έρωτας έχει δευτερεύουσα σημασία.
- γ) Ο ποιητής έχει συνδέσει αναπόσπαστα τη νεανική του ηλικία με την εξιδανικευμένη φύση.
- δ) Ο ποιητής πιστεύει ότι η ηλικία των είκοσι χρόνων δεν είναι κατάλληλη για την ποιητική σύνθεση.
- ε) Στο ποίημα είναι φανερή η θλίψη και η απογοήτευση που προξενεί στον ώριμο ηλικιακά ποιητή η ανάμνηση των είκοσί του χρόνων.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 1β

Σε ένα κείμενο 40-50 λέξεων να γράψετε ποιες συμπεριφορές του εικοσάχρονου ποιητικού υποκειμένου παρατίθενται στο ποίημα και ποιο νόημα τους δίνει, κατά τη γνώμη σας, ο ποιητής.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ 2.

ΘΕΜΑ 2α

Ποιο ρηματικό πρόσωπο και ποια έγκλιση κυριαρχούν στο κείμενο; Πώς αυτές οι γλωσσικές επιλογές του ποιητή εξυπηρετούν, κατά τη γνώμη σας, το νόημα και το ύφος του κειμένου;

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ 2β

Το βασικό εκφραστικό μέσο που μεταχειρίζεται ο ποιητής είναι η παρομοίωση, παρόλο που συνήθως παραλείπει τη λέξη «σαν». Να βρείτε δύο παρομοιώσεις στο ποίημα και να καταδείξετε το αισθητικό τους αποτέλεσμα.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3.

Στο ποίημα παρουσιάζεται ένας νέος του τέλους του 19^{ου} αιώνα. Σε ένα κείμενο 100-200 λέξεων να παρουσιάσετε βασικά χαρακτηριστικά του νέου άνδρα της εποχής μας. Πώς συμπεριφέρεται και ποιες είναι οι προτεραιότητες και οι επιδιώξεις του;

Μονάδες 40